

De Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en
Media
Drs. A. Slob
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Onderwerp
Toezending oordeel 2020-9

Datum
21 februari 2020
Ons kenmerk
2020/0019/AvD/KK/LR

Geachte heer Slob,

Het College voor de Rechten van de Mens (hierna: het College) informeert u hierbij over een recent oordeel over de toegankelijkheid van een schoolgebouw (2020-9). Ik richt mij met dit oordeel tot u vanwege uw verantwoordelijkheid voor onderwijshuisvesting in het basis- en voortgezet onderwijs. Tevens breng ik de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op de hoogte van het oordeel, omdat deze verband houdt met het Bouwbesluit. In deze brief schets ik kort de feiten van de zaak, het toegepaste wettelijke kader en het oordeel. Verder leg ik een link met een aanbeveling die het College eerder heeft gedaan in zijn jaarlijkse rapportage over het VN-verdrag voor de rechten van personen met een handicap 2019.

De feiten van de zaak

Een leerling van het Michaël College is rolstoelgebruiker. Sinds schooljaar 2017-2018 volgt de leerling onderwijs op de betreffende middelbare school. Het Michaël College is één van de drie scholen die is gevestigd op De Campus. De Stichting Katholiek Voortgezet Onderwijs Breda en omgeving is het bevoegd gezag van deze drie scholen. De drie scholen hebben ieder hun eigen gebouw en zijn met elkaar verbonden via inpandige 'loopbruggen'. De leerling in de rolstoel kan de toegangsdeur van het schoolgebouw niet zelfstandig openen. Gevolg is dat zij vaak een tijdje moet wachten tot iemand anders de deur voor haar opendoet: een medeleerling, de chauffeur van het leerlingenvervoer of een personeelslid van de school. Op de eerste schooldag in 2017 hebben de ouders van de leerling de school gevraagd om doeltreffende aanpassingen, zodat hun kind zelfstandig de school kan betreden en verlaten.

Eind december 2019 laat het bevoegd gezag een elektrische bediening aanbrengen aan de binnen- en buitenzijde van de centrale toegangsdeur tot de centrale receptie van de campus. Van daaruit is ook het gebouw van het Michaël College bereikbaar. Op de loopbrug richting het Michaël College bevinden zich branddeuren die niet altijd open staan. Gesloten branddeuren hinderen het zelfstandig betreden en verlaten van het schoolgebouw voor de leerling in de rolstoel.

Toegepaste wettelijke kader

De juridische vraag die bij het College ter beoordeling voorlag was of Stichting Katholieke Voortgezet Onderwijs Breda en omgeving heeft voldaan aan de verplichting uit de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (WGBH/CZ) bij het verrichten van een doeltreffende aanpassing.

Oordeel met toelichting

De Stichting Katholiek Voortgezet Onderwijs Breda en omgeving heeft jegens de leerling verboden onderscheid gemaakt op grond van handicap of chronische ziekte.

De onderwijsinstellingen zijn gehouden om naar gelang de behoefte doeltreffende aanpassingen te verrichten, tenzij deze voor hen een onevenredige belasting vormen. Een doeltreffende aanpassing dient binnen een redelijke termijn plaats te vinden. De Stichting Katholiek Voortgezet Onderwijs Breda en omgeving heeft meer dan twee jaren nodig gehad om een stap te zetten richting het realiseren van de gevraagde aanpassingen. Vervolgens is de gezette stap onvoldoende doeltreffend omdat de leerling nog steeds geen ongehinderde toegang tot het Michaël College heeft. Het College komt tot de conclusie dat de Stichting zich onvoldoende heeft ingespannen om de gevraagde aanpassingen binnen een redelijke termijn te treffen. Het College wijst er in zijn oordeel ook op dat de WGBH/CZ in artikel 2a een verplichting op onder meer scholen legt om geleidelijk zorg te dragen voor de algemene toegankelijkheid voor personen met een handicap of chronische ziekte. In deze zaak ziet het College geen reden om ook aan dit artikel te toetsen, maar het wijst de Stichting er wel op dat de mogelijkheid voor mensen die gebruik maken van een rolstoel om zelfstandig deuren te kunnen openen en dergelijke ook bij andere schoolgebouwen een aandachtspunt moet zijn.

Aanbeveling jaarlijkse rapportage

In zijn jaarlijkse rapportage over het VN-verdrag voor de rechten van personen met een handicap 2019 heeft het College aandacht gevraagd voor de ontoegankelijkheid van bestaande schoolgebouwen. Een deel van de gebouwen van het primair en voortgezet onderwijs is namelijk nog niet rolstoeltoegankelijk. Oordeel 2020-9 is hierin exemplarisch.

Als toezichthouder bij het VN-verdrag Handicap wijst het College op artikel 24 van dit Verdrag. In dit artikel staat dat lidstaten verplicht zijn om toe te werken naar een inclusief onderwijssysteem waarin leerlingen met een handicap op basis van gelijkheid toegang hebben tot het algemene basis- en voortgezet onderwijs. Het College benadrukt dat een inclusief onderwijssysteem alleen gerealiseerd kan worden in schoolgebouwen die voldoende toegankelijk zijn. Ter bevordering van die toegankelijkheid beveelt het College aan om termijnen te stellen waarbinnen schoolgebouwen in het primair en voortgezet onderwijs fysiek toegankelijk moeten zijn voor leerlingen met een beperking. Daarbij is het van belang tussentijdse evaluaties te organiseren aan de hand van concrete doelen. Ook is het van belang dat voor de scholen voldoende duidelijk is dat eisen met betrekking tot de toegankelijkheid zich mede uitstrekken tot kwesties als het zoveel mogelijk zelfstandig kunnen bedienen van deuren, zodat personen in een rolstoel niet afhankelijk zijn van de hulp van anderen. In bovengenoemd oordeel constateert het College dat die duidelijkheid er voor het betrokken schoolbestuur niet was. Voor zover dit binnen uw portefeuille valt, roept het College u op om bij te dragen aan verdere verduidelijking op dit punt. Overigens heeft het College dit punt ook onder de aandacht gebracht van uw collega van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vanwege diens verantwoordelijkheid voor de bouwregelgeving.

Mocht u daaraan behoefte hebben, dan is het College uiteraard van harte bereid om deze brief en de aanbeveling in de jaarlijkse rapportage over het VN-verdrag voor de rechten van personen met een handicap 2019 nader mondeling toe te lichten. Voor vragen kunt u contact opnemen met Katja Korte, senior beleidsadviseur, via k.korte@mensenrechten.nl.

Met vriendelijke groet,

Mr. Adriana C.J. van Dooijeweert
voorzitter

Bijlage: Oordeel 2020-9